

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
abulfatm@box.az

ÖZÜMDƏN ÖZÜMƏ

Məni tanıyanlar oxumaya da bilər

Hərdən fikirləşirəm yaxşı ki, yazıb-pozmağı, arada bir uydurmağı bacarıram. Yoxsa, bu dünyadan heç baş açmazdım. Və bir də yaxşı ki, bu günlərdən nə qədər baş açdığımı bir özüm bilərəm, bir də Allahım... Və bir də Allahımın bildiyi həmin o sırımı mən də hərdən bir namərdlik edib dədəmin qulağına pıçıldayıram. Və beləcə iki nəfərin bildiyi arıq sırr olmaqdan canını qurtarır...

Söz adamlarının bir uydurması var. Məndən heç kim inciməsin. Ola bilsin ki, həqiqətən də kimlərinə ilham pəriləri var. Amma mən də az-çox sözdən anlayışım olduğu üçün fərdi, əlahiddə hansısa bir ilham pərisinin olduğunu nə düşünmüşəm, nə görmüşəm, nə də onu mənə göstərən olub. Hər anının özündə bir pıçiltı, hər anının özündə bir gözəllik, hər anının özündə bir kədər, nisgil, qayğı, dərd və digər əllə toxunmaq mümkün olmayan zərif duyğuların yaşandığı həmin o anın özü mənim üçün bir ilham çeşməsinə, ilham pərisinə çevrilir. Ona görə də:

**Görüşdük...
gözlərimiz salamlaşdı...
qısaca hal-xoş etdik...
sözlərimiz salamlaşdı...
sonra...
yanaşı addım atdıq...
izlərimiz salamlaşdı...
bir də...**

- bax, bu duyğular bilmirəm ilham pərisinə xidmət edir, yoxsa Allahın vergisidir. Amma onu bilirəm ki, özü də yüzə-yüz əminəm ki, bu nə ilahi bir pıçiltıdır, nə qarşımdan ötüb keçən hər hansısa bir gözəlin naz-qəmzəsi və yaxud da qaş-qabaq tökməsi... istər təbəssümlə, istər əsəblə bir qıyğacı göz atması ilə... Amma bütün bunlar şeirə çevrilib ruha oxşaya bilər. Və yaxud qayadan qopan bir çınqı, sınımış ağac budağından daman bir damcı "göz yaşı"... Əslində bu da elə həmin o ilham pərisidi. Öz sığalıyla, öz yaraşıyla, öz duruşu, öz baxışıyla.

Bütün bunları sözgəlişi demirəm. Şairlərə, ümumiyyətlə, söz və mənəviyyət adamına nədənsə bir az qəribə baxırlar. Lap çılpaq desəm, onları Don Juan sayanlar da var, gözəllik əsiri hesab edənlər də, hələ bakılılar barələrində demiş, alayı cür düşünənlər də var. Olsun. Müəyyən mənada fərq etməz. Düşünüb münasibət bildirmək hər kəsin öz əlindədir. Elə mən özüm də ürəyimlə tək qalanda deyirəm:

**Ürək
yumruq boyda
daş tək
asilib sinəmdən...
həyatım
cəhənnəmə dönübdü -
ürəyimin
gərəksiz olduğunu
biləndən...**

Bu da öz yerində. Gələk indi sevgi məsələsinə. Burda da bir qəribəlik var. Kimi orta məktəbin 3-cü sinfində sevir, kimi ali məktəbin son kursunda, kimi əsgərlikdə, kimi metroda, kimi marşrutda, kimi də lap elə nəşriyyatın özündə və s. və ilaxır. Əsas odur ki, sevir və bu gün də sevir. Ancaq burada bir məqam var. Kimdən soruşursan dərhal dərin bir xəyala dalıb filosof görkəmi alır və ilk məhəbbətini xatırlayır. İstər ona qovuşsun, istər yox. O görkəmi kənardan müşahidə edəndə adamı həm gülmək tutur, həm də elə bil içində nə isə qırılır. Şəxsən mən bu mənzərəni seyr etdiyim anlarda son dərəcə fağırlaşıram, yazıq oluram. Sevgiyə də yazığım gəlir. Adamların əzab çəkməsi məni üzür. Başa düşə bilmirəm, bu ilk sevgi deyilən niyə insanlara mübarizlik, döyüşkənlik, ona qovuşmaq əzmi bəxş eləməyib, amma sıxıntı gətirib, üzüntü gətirib, fağırlıq, yetimlik, ürək ağrısı, daha nələr, nələr bəxş edibdir. Anlaya bilmirəm ki, Məcnun sevgisini, Leyli məhəbbətini niyə göz yaşı sayırlar. Bu günümüzün Məhəbbətini niyə ancaq ölümlə, ayrılıqla, göz yaşıyla müqayisə edib bərabər tuturlar. Axı, əsl həqiqət tamam başqadır.

Füzuli Məcnun məhəbbətiylə böyük bir ədəbiyyat, böyük bir məktəb yaratdı - Sevgi məktəbi. O məktəbdə oxumaq, o məktəbdən keçmək dözümlü olmaq deməkdir, sona qədər sədaqət nümayiş etdirməkdir. Amma bizlər bunun əksinə ilk məhəbbətin acı xatirəsini, göz yaşını elə qabardırıq, solmuş məktubları başımızın üstündə elə dalğalandırırıq ki, elə bil hansısa bir qəhrəmanlıq etmişik. Düşünürük ki, ortada bir ürək sınıb, qürür ayaq altında qalıb, tale alt-üst olub. Kimlərinə Allahdan gələn haqqı gülünc yerinə çevrilib...

**... Darıxdım
və yığdım nömrəni
telefonun
şəbəkə xidməti
xaricindədir...
bəs özün hardasan?**

- bu sual bəlkə heç cavab tələb etmir. Çünki bir az havadan asılı qalıb. Söhbət birinci, sonuncu sevgidən getmir. Və ümumiyyətlə, sevgi birinci və sonuncu olmur. Sevgi böyük yazılır və insanı ifadə edən də elə Sevgidir. Gəlir və sənənlə birlikdə yaşayır, xeyirdən, şərdən, ağrıdan, acıdan - bir sözlə, sənəni keçdiyin hər bir məqamdan, hər bir andan o da sənənlə birlikdə keçir, yaşa dolur və sənənlə də ruhuna qoşulub mələklərin hüzuruna təşrif aparır...

Bəlkə də burda bir anlıq dayanmaq yerinə düşərdi. Ona görə ki, kimlərsə

etiraz edə bilərlər. Əvvəlcədən hiss eləyirəm bu etirazı, amma kimliyindən asılı olmayaraq, hətta əstəğfurlah, Qurandan don geyinsələr də, mən Sevginin ilk, son olduğunu heç vaxt qəbul etməmişəm və etmirəm də. Sevgi - əvvəldə dediyim kimi mənim üçün bütöv, tam bir ömürdür. Qoca bir Çinar, nəhəng bir Palıd ağacıdır. Öz qol-budağıyla. Pöhrə verir, zamanla vuruşur, özü də yaşayır. Və ən vacibi odur ki, mənim üçün Sevgi insanı Allahla, mələklərlə danışdıran gözə görünməyən, amma hər bir hüceyrəsi yerində olan bir varlıqdır. Mən ona səcədə edirəm.

**... Bilmirəm dünyanın
hansı üzüydü...
qalmışdım ortada...
başımın üstündə
səma yox idi,
ayağımın altında
torpaq...
nə quş səsi eşidilirdi,
nə yağış səsi,
nə də yarpaq...
bilmirəm
dünyanın o üzünə
necə gəlib
çıxmışdı səsin?!
İndi ki, yolun bilirsən
hərdən dəyiş -
baş daşının
qibləsin!
dalğalar qarışmasın...**

Bu misraları pıçıldayanda, daha sonra kağıza köçürəndə içimdən bir hissə də gəlib keçdi, onu da demək istəyirəm. Belə ki, mənə görə duyğusalıq həm də hardasa sevgiyə, məhəbbətə də bağlıdır. Bunu bilmək, görmək üçün alim olmağa ehtiyac yoxdur. Sadəcə, bir anlıq düşünmək, diqqət yetirmək lazımdır. Onda mənimlə razılaşa bilərsiniz. Görəcəksiniz ki, vücudunda sevgi, məhəbbət daşıyan hər bir Allah bəndəsi təkcə sevdini deyil, həm də onun çevrəsinə diqqətli, sayqılı olur. Sevdininin və onun çevrəsinin hər bir halını o da öz içindən keçirir, o da yaşayır. Deməli bax, burdan qaynaqlanır o duyqusallıq...

Hə, bütün hallarda insan fərd doğulub, fərd olduğu üçün də sevgisi də fərdi olur. Deməli, yer üzündəki insanların sayı qədər sevgilər var. İnsanların bənzərliyi sevgilərin də bənzərliyi-dir. Doğrudur, bəzən bu bənzərliklər kimlərsə tərəfindən yamsılamaya da çevrilə bilər, yəni kimsə özünü Məcnun sifətinə salır, kimsə də Sənan. Hətta Kərəm olanlar da var. Bu məşuqlar barəsində yazmıram. Aşıqların cəfası elə məşuqların da təqdimatıdır. Elə bilməyin ki, Leylinin və yaxud özünü Arpa çayına atan Saranın və yaxud digər

xanım məşuqlar barəsində bilgim yoxdur, xeyr. Sadəcə Leyli ilə Məcnun mənim üçün bütövlükdür. Onlar bir-birinin içindədir, bir-birini tamamlayır. Və dünyaya yarını tamamlamaq üçün, yar olmaq üçün gəliblər və bunu ruhən tamamlayıblar. Deməli, mən də öz yarımı, yaxud da sən öz yarını tamamlamaq üçün Allahın dünyaya göndərdiyi sevgi təmsilçisi, sevgi daşıyıcısısan. Ona görə də boyuna biçilən, boyuna düşən yükəndən qaça bilməzsən. Məhz bu hissələrin diktəsiylə xəyalən sənə üz-üzə dayanıb, sənə bu misraları oxuyuram.

**Sənə
görə mən
bir ömürlük
məsafədəyəm
səndən...
mənə
görə sən
həmin məsafəni
çoxdan
ötüb keçmişən
birlikdə
männən...
görəsən
bizi tamamlayan
başqa bir kimsə
varmı
bu dünyada
səndən
məndən?!**

Bəli, bunlar heç də elə-belə misralar deyil. Əslində özümün özümə baxışımın bir bucaq altıdır. O, elə bir bucağın altıdır ki, onu ancaq məni özün kim duysan görə bilərsən. Duymaq üçün isə ürəyində qor olmalıdır. Elə bir qor ki, o, misralara mayaq olsun və pıçıldasın.

**Masamın üstündə solmuş bir yarpaq
Sarısı üzümə, gözümə düşür...
Dibçək həyatından bezib qoparaq
Ayrılır, nəfəsi sözümə düşür.**

**Hər gün görüşdüyüm, hər gün gördüyüm
Ürəklə başına dönüb - döndüyüm
Tumurcuq vədəsi şeirə hördüyüm
O yarpaq damla tək üzümə düşür.**

**Seyr etdim doymadan yaşıl çağını
Həvəslə oxşadım hər budağımı...
Dünən bəzəyirdi iş otağımı -
Bu gün xəzan olub izimə düşür!..**

Bütün bunlar da elə əvvəldə pıçıldadıqlarımın başqa bir notu idi. Axı, hər notun öz mahnısı olur. Bu misralar da həmin notların sahibləri üçündür.

**Son olaraq mən bütün sevilərə
və sevilənlərə BİRİNCİ VƏ SONUNCU
sevgi, məhəbbət yox, bütöv məhəbbət
arzu edirəm, hər kəsi yaşamağa,
sevməyə çağırın MƏHƏBBƏT!!!**